

Michael Mansfield

Egy kiváló ember

1.

– Á, Mr. Thompson! Fáradjon be, kérem! Már vártam Önt.

Mr. McAndrews nyájasan tessékelte be irodájába a testes férfit, akit az egész húsfeldolgozó üzem megbízható és dolgos kollégaként ismert. És Mr. McAndrews, akinek személyes érdeke fűződött ahhoz, hogy jó kapcsolatokat ápoljon a beosztottjaival, még a legalsó polcon lévőkkel is, igyekezett ezt a tényt nem elfelejteni. Úgy döntött, itt az ideje jutalomban részesíteni, a nyugodt, halk szavú, becsületes képű hentesmestert, Jerry Thompsont, aki már négy éve szorgoskodik a mészárszékekben. Tapasztalatai alapján az ilyen gesztus jól szokott elsülni: ha egy kis nehézsége támad a bérek kifizetésénél, munkásai többsége nem zúgolódik miatta. Nem felejtették el, hogy ő egyaránt jutalmazza a tisztviselőket és a kétkezi munkásait is, esetenként eléggé nyomatékosan és látványosan. Ami aztán időről időre megtudja menteni őt a szakszervezet kellemetlenkedéseitől, nem is beszélve egy kínos munkabeszüntetés kínjait, ha csúszik a fizetés...

– Köszönöm, uram – morogta némiképpen megilletődve Thompson, ahogy félszegen belépett az üzemigazgatói szobába. Soha nem hitte volna, hogy valaha is abban részesül, hogy megpillanthatja a

főnök legendaszámba menő trópusi halait, amik úgy cikáztak a hatalmas, íróasztalnyi akváriumban, mint a kiszámíthatatlan, színes villámok.

– Nos, Mr. Thompson, azért hívtam, mert... – Mr. McAndrews ide mindenképpen szükségesnek érzett némi hatásszünetet, és látnia kellett, hogy elérje vele célját. Sőt, túl is halad azon. A vele szemben ülő, vaskos, megtermett, ám mégis valamiféleképpen egy békés csecsemőre emlékeztető, ötvenes férfi megszéppenni látszott. Ennek hatására az igazgató széles mosollyal folytatta mondandóját.

– ...Nem, nem, ő, nem, nincs semmi gond, Mr. Thompson! Éppen ellenkezőleg! Örömmel közlöm önnel, hogy figyelem és méltányolom az ön odaadó munkáját. Mert... no, nézzük csak, négy éve dolgozik nálam és soha, semmiféle gond nem akadt az ön munkájával kapcsolatban. Csendes, békés ember, akinek még a szavát is alig hallani. Így jellemezték Önt a kollégái. Valaki azt mondta önről: „kiválóság”. Ez nagy szó, Mr. Thompson. Ez szeretetre és elismerésre vall. És nem tudom, de megkockáztatom a véleményem, nyilván azért ilyen nyugodt, mert a családi háttere is rendben van. Bár valóban erről sem tudunk semmit, csak azt, hogy ön nő és... egy gyermek apukája. Igaz, Mr. Thompson?

Jerry Thompson nagyon lassan bólintott, mint aki még mindig nem érti, mit is akarnak tőle. Aztán,

amikor felfogta, hogy mindez kedélyes körítése az ő méltatásának, megeredt a nyelve:

– Ó, igen. Hogyne. Nagyon kedves, csendes családot tudhatok a magaménak, uram. Nagyon csendes és békés napokat élhetek meg velük. És ezért hálás vagyok az Égnek.

Mr. McAndrews újra elmosolyodott: – Ez... – Ismét jött egy kis hatásszünet, mely egyfajta meghatódottságot volt hivatva jelölni. – Ez, hogy úgy mondjam, igazán megkapó. Ha megkérdeznék róla, magam is azt szoktam mondani, hogy a férfi ereje a megfelelően vezetett, jó családi háttérből adódik. Igaz, kedves Mr. Thompson? Egy nyájas feleség, ami kellemessé teszi az otthont, és békével aranyozza be az estéket. No, meg egy jól nevelt gyermek. Iiigen-iiigen, mindez kincs a tevékeny férfi számára. Olyan, mint valami akkumulátortöltő. Nyilván ön is egyetért ezzel a mondásommal, ugye, Mr. Thompson?

– Hogyne, uram. A mi kis magánéletünk odahaza valóban a békéről meg az egyetértésről szól. Csendes esték, melyek vita nélkül és teljes összhangról zajlanak. Igen, uram, én ebből tudok valóban feltöltekezni, és a munkámra koncentrálni.

– Helyes, Mr. Thompson. És most, amikor jó végszóként megemlítette a munkáját, nem is akarom az idejét rabolni. Azért kérettem ide, mert kiváló teljesítményéért jutalomban kívánom részesíteni. Egy kisebb összeget, 500 fontot utalok át önnek, és még

megtoldom egy aprócska gesztussal. Egy bónuszt kap tőlem, ami beváltható a Chefield-i Gold Dawn Motelbe, ahol a cég költségén egy hosszú hétvégét tölthet el. Kérem, vigye el oda ezt a nagyon kedves kis családját. És kívánom, hogy érezzék jól magukat azon a pazarszép tóvidéken.

Jerry Thompson lényéből még mindig nem szívódott fel a zavar és félszegség, de arcát apró, meghatódott mosoly kezdte megszínezni.

– Á, ugyan... Á, nem kell, Mr. McAndrews... De tényleg... Köszönöm a jóságát, de igazán nincs szükségünk kiruccanásra... Igazán. Bár valóban nagylelkű ajándék... De tudja, mi olyan otthonülő fajta vagyunk. Főleg az asszony, meg a gyerek... Nincs szükségünk semmire és szeretünk otthon, a megszokott közegben. Tudja, hogy van ez. És szabadon megjegyezmem, nem szeretném a céget sem kihasználni. Elégedett vagyok a fizetésemmel, és beérem ennyivel. De nagyon köszönöm, Mr. McAndrews. Nagyon köszönöm a jóságát. És a jutalmat is, ami viszont tisztelettel elfogadok, uram.

McAndrews elmosolyodott ezen az őszintének tűnő hajbókoláson. Hát, íme, akadnak még kiváló emberek, akik tényleg igyekeznek a tisztességre, még akkor is, ha a körülöttük élők szemében ezzel nem tűnnek másnak, mint ostoba veszteseknek és igazi lúzereknek. Még soha senki nem utasította vissza ezt a beutalót a Chefield-i apartmanba. De hát, mindig

van egy első eset. Persze, neki így is jó, hiszen gondoskodni fog arról, hogy mindenki megtudja, ő felajánlotta ezt, csak Mr. Thompson nem élt a lehetőséggel. És innentől kezdve a dolog már túl is van tárgyalva.

2.

Jerry Thompson még akkor is magában érezte azt a furcsa zsongást, ami elővette az igazgatói szobában, amikor munkaideje lejártával hazafelé tartott a Blade street macskakövein. A régi hús-feldolgozó mellett vitt az útja, amit rég bezártak, talán éppen azért, hogy ne akadályozzák a kisebb mézárszékek és hentes-vállalkozások szárba szökkenését a környéken. Hamarosan kiért a komor, régi, kaszárnyaszerű épületek árnyékából a szintén macskaköves, de jóval fényesebb és népesebb Cowfield-streetre. Itt mindig szorongott egy kicsit. Thompson, bármennyire tűnt is erőteljesnek és megfélemlíthetetlen alkatnak első ránézésre, sajátos betegség markában sínylődött: tömegiszonya volt.

Mint ahogy mindig, most is megsaporázta lépteit, hogy mihamarabb maga mögött tudhassa a kisváros központját jelentő Cowfield-streetet. Ám

valami megtorpanásra készítette, valami, ami belülről indult el benne. Egy érzés, meleg és nyájas...

Azon kapta magát, hogy átkelve a munkából hazafelé igyekvő emberek között – némelyikhez hozzá is ért, amit Thompson általában mindig is igyekezett elkerülni –, odalép a Greenland bankfiók oldalában rejtőző bankautomatához. A belső melegség arra hajtotta, hogy ezen a neves napon, amikor többéves munkáját elismerés koszorúzta, megjutalmazza azokat, akiknek mindent köszönhet. Igen, fel kell adnia jellemző fukarságát, amit apjától örökölt és most az egyszer meg kell örvendeztetnie családját. Hiszen az összeg, amivel ma jutalmazták, lehetőséget biztosít erre.

Jerry Thompson atyáskodó mosollyal húzta ki a gépből a bankkártyáját – nagy, vaskos keze sután fogdosta a vékony műanyag lapot –, majd a nyíláson kiokádott pénzt. Ezután szokatlanul felvillanyozódva elindult a supermarket felé.

3.

– Megjöttem!

Nem kiáltás volt ez, csupán valami félhangos megállapítás, egyfajta örömteli bejelentkezés. Jerry Thompson az idegenek, a nyilvánosság és a tömeg tényénél jobban csak a zajtól és a hangoskodástól

irtózott. Kedélyesség bujkált a hangjában, ahogy belépett a félhomályos előszobába. Ledobta a két megtermett műanyag bevásárlózsákot a közeli konyhapultra, ami zajosan koppant, az egyik el is dőlt, kiontva magából néhány befőttes konzervet és pár szelet csokoládét. Jerry Thompson most ez sem zavarta; vigyorogva levette a cipőjét és vastag szőrmepapucsba bújott. Ezután szintén csak félhangon megismételte a bejelentkezést:

– Megjöttem! Sziasztok!

Meg sem várva, hogy a nappaliból bárki is elészaladjon, nekiesett a zsákoknak. A megszokott zaj, amit a nagyszoba felől hallott kiszivárogni, megnyugtatta: kicsi, kedves, nyugodt családja a tévét nézi, mint általában. És ez így van rendjén.

Örömmel ürítette ki a fóliazacskókat, majd miután végzett, gyorsan előhúzta az egyik polcról azt a megtermett füles tálcát, amin be szokta vinni a szobába az ételt. Kincseit, melyek bizonyára nagy örömet fognak okozni odabenn a feleségének és a lányának, kedves mozdulatokkal rakosgatta rá a tálcára és igyekezett bizonyos esztétikát is belopni az elrendezésbe. Amikor elkészült vele, hátralépett, hogy művész módjára megsejmelje alkotását. Csokoládék: nagyobb táblák és apróbb szeletek, pudingok, gyümölcsös nyalánkságok, kekszek. Ó, igen, ez valóban meglepetés egy olyan családban, ahol általában nemigen jut pénz semmire...

Baljában megemelte a tálcát, mint egy pincér, még kedélyesen hajlongott is, hogy gyakorolja a mozdulatot, mielőtt bemutatja kicsi családjának, aztán betolta a félig nyitott nappali-ajtót.

A nagyszoba félhomályával csak a színesen villózó televízió és a távoli sarkokban egy-egy falikart próbált harcra kelni, nem sok sikerrel. Két alak – egy kisebb és egy nagyobb – egymásnak dőlve terpeszkedett a kanapén, a készülék előtt, nyugodtan és csendben, mint akik elszenderedtek a televízió valamelyik unalmas műsora alatt.

– Hát, itt vagyok... – mosolyodott le Jerry Thompson a kanapén gubbasztók felé. – És ma ünneplünk, édeseim. Képzeljétek, az a pupák Mr. McAndrews végre felfedezte, miféle értékes munkakerőt tudhat a magáénak a személyemben. Különleges jutalmat kaptam. Képzeljétek... Kiválóságnak nevezett. Kiváló embernek. Én pedig úgy gondoltam, ma nem garasoskodom. Ma ünneplünk egy kicsit, szívecskéim...

Várt egy kicsit, majd odaemelte a tálcát a két alak orra elé. Ezután az ajtó előtt gyakorolt tréfás meghajlásból mutatott be egyet és türelmesen várta, hogy valamelyik családtagja végre az édességért nyúljon.

– Ja, persze... Olyan sötét van itt... Nem látjátok, mit hoztam nektek... No, mindjárt. – Ezzel odalépett a bejárat melletti kapcsolóhoz. Egyetlen mozdulatára

fényár töltötte be a nagyszobát, amitől maga, Thompson is hunyorgott néhány másodpercig. Aztán ugyanazzal a vidámsággal és elégedettséggel vitte vissza a tálcát a kanapén mélázó szeretteinek, mint az imént.

– Ó, igen, persze... Te, Emmám, szívem, mindig csak fogyókúrázol. Te, pedig, Janette, állandóan a fogadra hivatkozol. Hogy lehet, hogy ezt elfelejtettem? Pedig olyan örömmel hoztam nektek ezt a sok finomságot! Hát, most mi lesz velük? Mit csináljak? Kidobjam a szemétbe?

Bőszén ingatta fejét, amiben némi düh is érződött. De aztán gyorsan lecsillapodott, hiszen tudta, így van rendjén náluk. Nem kell mocorogni, zajongani, vihogni. Egyáltalán semmiféle felesleges zajt nem kell csinálni...

– Rendben van. Értem. Feláldozom magamat, de csak a ti örömtökre, kicsinyeim. Mert meg vagyok elégedve a kis családommal. De azért egy kis kóstoló igazán megengedhető, nem, szépségeim?

Hogy Jerry Thompson választ várt-e a kérdésre, vagy nem, már maga sem tudta. Hiszen annyiszor játszotta már el ezt a jelenetet. Most is úgy tett, mint az elmúlt két évben. Csendben leült a kanapéra, kezébe vette az egyik kekszdarabot, majd odanyújtotta felesége szája elé.

Nem történt semmi, de ez is természetes volt. Hiszen elég természetesnek tűnik, ha egy henteskés-

sel mellbe dőött, bebalzsamozott, ám ennek ellenére szépen, lassan foszlásnak induló női tetem nem fogadja el a felkínált harapnivalót. A barnás, lerohadt, pergamenszerű ajkak mögött mozdulatlan, sárgás fogsor látszódott ugyan, de éppolyan dermedten feszült össze, mint a két évvel ezelőtt beállt halál pillanatában. Az élettelen szem, mely híven őrizte a élete utolsó másodpercének borzalmas kínját, riadtan meredt a tévéképernyőre, mint aki örök elutasítással kívánja megtorolni férje kegyetlenségét.

– Hát, ha nem, nem, Emmám. Ha nem vigyázol drágám, valóban csont és bőr leszel. Na, és te, Janette?

Thompson egy kicsit nagyobbat nyújtózott, hogy elérje a feleség másik oldalának dőlt testet. A tízéves forma kislány torkán penge okozta hatalmas seb tátongott, amitől a feje valamennyire hátrabucskázva dermedt meg. Olyannak tűnt, mint aki sértetten bámulja a plafont, míg apja erkölcsi prédikációját kénytelen hallgatni. Bőre már rég elvesztette fiatalos rózsás színét; foltok takarták az arcát és itt-ott, a kezelés ellenére is lerohadt a hús, hogy látni engedje sárgás arccsontját.

– Hát, persze! Hiába is várnám, hogy legalább te velem tarts! Megint ez a nézés! Ez a beképzeltség! Neked beszélek, nem hallod, Janette?

Thompson elrántotta kekszet tartó kezét a gyermektetem elől, aztán egy gyors és nyers mozdu-

lattal rácsapott a néhai Janette vállára. A mozdulat erejétől a test eldőlt, a fej pedig valószínűtlen szögben hátrabicsaklott úgyannyira, hogy csaknem leszakadt a nyakról. Ám ez nem történhetett meg, hiszen gondos kezek hatalmas öltésekkel rögzítették össze a brutális erővel elmetszett részeket.

– Üljen rendesen, hallod? Tessék rendesen ülni! – morogta dühe ellenére is csak félhangon Thompson, aztán felkelt és visszaültette a helyére, szorosán az anyja mellé a kicsi testet. Aztán egy fél percet állt előtte és még a mutatóujját is felé emelte fenyegetően. Amikor aztán úgy ítélte, hogy minden rendben van, visszahuppant a kanapéra, felesége mellé. Ölébe vette a tálcát, és a legtökéletesebb nyugalommal majszolni kezdte a süteményt, miközben kedélyesen hol családjára, hol a tévére pillantott.

– Jól van. Csak semmi rendetlenség. Így... Nézzétek a tévét, szépen, csendben. Ahogy egy ilyen békés, nyugodt családhoz illik...

Vége (Végre)